តើអ្វីទៅជាខ្មែរក្រហម?

ទស្សនៈទី១: ពេលដែលខ្ញុំនិយាយ «ខ្មែរក្រហម» ខ្ញុំចង់និយាយអំពី «អង្គការ» បង្កើតឡើងដោយ ប៉ុល ពត ហើយនិងជនទាំងឡាយដែលរួមចំណែកក្នុងអង្គការនោះ ។ ឥឡូវ ប៉ុល ពត ស្លាប់បាត់ទៅហើយ ហើយអង្គការរបស់ខ្លួនក៏ត្រូវធ្វើឲ្យរលំរលាយ ឬអាចនិយាយបានថាត្រូវបានប្រែក្លាយឲ្យទៅជាអង្គការផ្សេងជាច្រើន ។ ខ្ញុំចង់និយាយថា ដូចជាអ្នកដឹកនាំនយោបាយ និងកូនទាហានដែលធ្លាប់ចូលរួមចំណែកនៅក្នុងអង្គការនោះជាពិសេស ចលនាបង្រួបបង្រួមជាតិប្រជាធិបតេយ្យរបស់ អៀង សារី និងប្រជាជនដែលរស់នៅអន្លង់វែង និងអ្នកដែលគាំទ្រពួកទាំងអស់នោះ ។

ក្រេក អ៊ិចឆេសាន់

◆◆◆

ទស្សនៈទី២: ខ្ញុំព្យាយាមមិនប្រើពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» ព្រោះពាក្យនេះមានន័យទូលំទូលាយពេកហើយជាពាក្យឥតប្រយោជន៍ ។ ខ្ញុំចូលចិត្តប្រើពាក្យថា «កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ» និងបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា ។ ខ្ញុំគិតថា សមាជិកភាពរបស់បក្សគឺជាចំណុចសំខាន់សម្រាប់បែងចែកន័យនៃពាក្យនេះឲ្យមានបានច្បាស់ ។ ពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» ធ្វើឲ្យមានការភ័ន្តច្រឡំជាមួយបញ្ហាផ្សេងៗទៀត ។

ដេវីដ ឆេនដល័រ

◆◆◆

ទស្សនៈទី៣: ពាក្យថា «ខ្មែរក្រហម» ជាពាក្យដែលបង្កើតឡើងដោយ «សម្តេចសីហនុ» ។ នៅក្នុងសុន្ទរកថាមួយគួរឲ្យជក់ចិត្តនាពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ឆ្នាំ៦០ ព្រះអង្គបានហៅខ្មែរកុម្មុយនិស្តនិងក្រុមឆ្វេងនិយមថាដែលជាពាក្យបារាំងប្រែមកថា «ខ្មែរក្រហម» ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះដែរព្រះអង្គបានហៅពួកដែលគាំទ្ររដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកថាជា «ពួកខ្មែរខៀវ» ។ ប៉ុន្តែគួរឲ្យសោកស្តាយសារពត៌មានមួយ ពិសេសគឺសារពត៌មានអង់ក្លូសាក់សុងតែម្តង នៅតែប្រើពាក្យថា «ខ្មែរក្រហម» ។ ពាក្យនេះមិនមែនជាពាក្យត្រឹមត្រូវជាក់លាក់ឡើយសម្រាប់ហៅចលនាបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា ហើយក៏មិនមែនពាក្យដែលសម្តេចសីហនុ ប្រើនៅពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ឆ្នាំ៦០ដែរ ។ ពេលដែលខ្ញុំស្ថិតនៅប្រទេសចិន ខ្ញុំតែងតែមានបញ្ហាទាំងជាមួយជនជាតិចិនព្រមទាំងជាមួយពួកខ្មែរក្រហម នៅពេលដែលខ្ញុំប្រើពាក្យនេះ ។ ពួកខ្មែរក្រហមស្អប់ពាក្យនេះណាស់ ហើយតែងតែហៅខ្លួនឯងថា «កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ» ។

ហ្វូលីយ៉ូ ហៀលជ្រេស

◆◆◆

ទស្សនៈទី៤: ពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» បម្រើផលប្រយោជន៍ស្មើគ្នារវាងអ្វីដែល «ស» និងអ្វីដែល «ខ្មៅ» នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ អាចថាវាមានពណ៌ប្រផេះ ។ វាក៏ជាពាក្យដែលស្រពិចស្រពិលរវាងការពិតនិងការក្លែងបន្លំដែរ ។ នៅក្នុងផ្លូវច្បាប់ពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» មិនគួរត្រូវបានលើកយកមកប្រើប្រាស់ទេ ព្រោះដោយសារវាពុំបានធ្វើការកំណត់ជាផ្លូវការ និងពីភាពជាក់លាក់របស់វា ។ ពាក្យថា «របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ» ឬ «បក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា» ឬ «គណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមបក្សនៃបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា» គួរតែត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ជំនួសឲ្យពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» នៅក្នុងផ្លូវច្បាប់និងការពិភាក្សាជាផ្លូវការនានា ។

ឆាំង យុ

◆◆◆

ទស្សនៈទី៥: ពាក្យថា «ខ្មែរក្រហម» គឺគ្មានន័យទាល់តែសោះ ហើយគួរតែចៀសវាងប្រើពាក្យនេះនៅពេលណាដែលអាចធ្វើទៅបាន ហើយគួរតែត្រូវបានជំនួសដោយពាក្យអ្វីដែលច្បាស់ហើយចំៗជាងនេះ ឧទាហរណ៍ពាក្យថា «សមាជិកនៃបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា» «យុទ្ធជន» «កម្មាភិបាល» បក្សនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យជាដើម ។ល ។ ពាក្យនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយសម្តេច សីហនុ ដើម្បីហៅពួកឆ្វេងនិយមកម្ពុជា (និយាយឲ្យចំគឺពួកកុម្មុយនិស្ត) ដែលក្នុងគំនិតព្រះអង្គផ្ទាល់ក្រុមនេះមិនចុះញ៉មជាមួយវៀតណាមឡើយ ។ មានខ្មែរមួយក្រុមទៀតមានឈ្មោះថា «ខ្មែរវៀតមិញ» ក្រុមនេះប្រឆាំងនូវអ្វីដែលព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះតម្រិះថាត្រឹមត្រូវ (ដូចជាអ្នកយោធានិយម អ្នកប្រជាធិបតេយ្យ ។ល ។) ។ ពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» បានក្លាយជាពាក្យសម្រាប់សម្គាល់ការរំលោភបំពានដែលបង្ហាញពីសារជាតិប្រល័យពូជសាសន៍ ឬក៏យ៉ាងហោចណាស់ត្រឹមជាសារជាតិឃាតកម្មដែរ ។ ដូច្នេះពាក្យនេះក្រសោបនូវផ្លាកសញ្ញានយោបាយដែលគ្មានភាពសុក្រិតគួរឲ្យគ្រោះថ្នាក់ ។ តុលាការមួយនឹងប្រហែលជាអាចវែករកមុខបានដឹងច្បាស់ថាតើអ្នកណាខ្លះជាឧក្រិដ្ឋជន

ប្រល័យពូជសាសន៍ហើយអ្នកណាមិនមែនជាឧក្រិដ្ឋជនប្រល័យពូជសាសន៍ ។ **ស៊ីវ ហេង៉រ**

◆◆◆

ខ្ញុំយល់ថាពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» ថាជាពាក្យកាត់ឲ្យខ្លីមួយដែលក្រសោបទៅលើព្រឹត្តិការណ៍ប្លែកៗគ្នានៅក្នុងរយៈពេលផ្សេងៗគ្នានៃប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ។

ក) ជាដំបូងនៅក្នុងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម ខ្ញុំយល់ថាពាក្យនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាដំបូងដោយសម្តេច សីហនុ ដើម្បីនិយាយសំដៅដល់ចលនាបដិវត្តន៍ «ក្រហម» ដែលប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងព្រះអង្គ ។

ខ) នៅក្នុងសម័យ លន់ ណុល ពាក្យ «ខ្មែរក្រហម» សំដៅទៅលើកងកម្លាំងចលនាតស៊ូរួមបញ្ចូលទាំងសម្តេច សីហនុ រណសិរ្សបង្រួបបង្រួមជាតិនិងរដ្ឋាភិបាលរាជានិយមបង្រួបបង្រួមជាតិ ។

គ) នៅក្នុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យពាក្យខ្មែរក្រហមនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់សំដៅលើរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលកំពុងកាន់អំណាច ។

ឃ) ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៩ពាក្យខ្មែរក្រហមនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់សំដៅទៅលើសមាសភាពនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលនៅសេសសល់ហើយបានបន្តការតស៊ូប្រឆាំងនឹងរដ្ឋាភិបាលថ្មីដែលបានវាយផ្តួលរំលំរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកខ្លួន ។ **ហេង់ឡេន ហ្វាទីស**

(តមកពីទំព័រ៤៥) តាមច្បាប់សាសនាត្រូវផ្តន្ទាទោសឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា២៨១ៈ ដែលហៅថាបំពេញមុខងារដោយរំលោភអំណាចនោះគឺបំផ្លាញដោយចេតនានូវសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដទៃដែលគ្មានខុសអ្វីសោះគឺឲ្យខូចសិទ្ធិធ្វើនយោបាយ សិទ្ធិស៊ីវិល ឬសិទ្ធិគ្រួសារដែលសម្រាប់ទុកឲ្យពលរដ្ឋគ្រប់គ្នាពេញផ្ទៃព្រះរាជាណាចក្រ ឬឲ្យពលរដ្ឋខានប្រើប្រាស់សេរីភាពរបស់ខ្លួន ជាសិទ្ធិនិងសេរីភាពដែលពលរដ្ឋនឹងបាត់បង់ទៅវិញបានតែក្នុងករណីដែលច្បាប់បានសម្តែងយ៉ាងច្បាស់លាស់ណាស់ ។

មាត្រា៧៧ៈ ជនណាមានបំណងនឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសជននោះត្រូវមានទោស ។ ដែលហៅថាបំណងគឺអំពើដែលមានលក្ខខណ្ឌពីរយ៉ាងដូចតទៅនេះ÷

១) ការចាប់ផ្តើមធ្វើនូវអំពើល្មើសណាមួយ

២) អំពើនោះមិនបានសម្រេចទៅវិញ ដោយសារមានកាលៈទេសៈអ្វីមួយមកបង្អាក់ឲ្យខានសម្រេចខុសពីឆន្ទៈនៃចារី ។

មាត្រា៧៨ៈ ការរៀបចំបម្រុងនឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសមិនទាន់ទុកជាការចាប់ផ្តើមប្រព្រឹត្តបានទេ ។

មាត្រា៧៩ៈ បំណងនឹងប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋណាមួយត្រូវទុកដូចជាបានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋនោះដែរ ។

មាត្រា៨០ៈ បំណងក្នុងបទមជ្ឈិមនឹងទុកដូចជាបានប្រព្រឹត្តបទមជ្ឈិមនោះបានលុះណាតែមានបទបញ្ញត្តិជាពិសេសនៃច្បាប់បានបញ្ជាក់ទៀតផងទើបបាន ។

មាត្រា៨១ៈ បំណងក្នុងលហុកម្មមិនត្រូវធ្វើទោសទេ ។

មាត្រា៨២ៈ ជនណាចូលរួមប្រព្រឹត្តដោយចេតនានូវឧក្រិដ្ឋកម្មទោសកម្មណាមួយដោយផ្ទាល់ក្តី ដោយប្រយោលក្តី ជននោះត្រូវមានទោសដូចជាអាទិចារី ។ ការរួមប្រព្រឹត្តដោយផ្ទាល់ នោះទុកជាសហចារីឯការរួមប្រព្រឹត្តដោយប្រយោលទុកជាសមគំនិត ។

មាត្រា៨៣ៈ ការរួមប្រព្រឹត្តដោយប្រយោល ឬដោយសមគំនិត នឹងអាចមានទោសបានក៏លុះណាតែអំពើនោះបានសម្រេចមកពីការនាំអាទ៍ ការឲ្យអនុទ្ទេស ការផ្តល់មធ្យោបាយ ការជួយ ឬការទំនុកបម្រុង ។

ក៏ប៉ុន្តែច្បាប់ឆ្នាំ១៩៥៦មិនកំណត់ឲ្យច្បាស់នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដូចជាឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ ដូចជាការប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឬក៏ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាមឡើយ ។ ប៉ុន្តែច្បាប់នេះផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ច្រើនជាងទៅលើត្រឹមតែឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងប្រទេសតែប៉ុណ្ណោះ ។

ដោយអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍ «គ្មានច្បាប់ គ្មានបទឧក្រិដ្ឋ» ដើម្បីដាក់ការទទួលខុសត្រូវលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥-៧៩ តម្រូវឲ្យយកក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦ មកពិនិត្យដែលច្បាប់នេះនៅជាធរមាននៅពេលដែលរបបនេះឡើងកាន់អំណាចឆ្នាំ១៩៧៥ ។ ដើម្បីធ្វើឲ្យការយកមកអនុវត្តនូវក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦ មានតម្លាភាព រដ្ឋសភាជាតិ ព្រឹទ្ធសភា និងក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ អាចអនុម័តច្បាប់ពិសេសមួយទទួលស្គាល់ការយកច្បាប់នេះមកអនុវត្តចំពោះឧក្រិដកម្មចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥-៧៩ ។ មាត្រា ឬវាក្យខណ្ឌណាដែលផ្ទុយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនាពេលបច្ចុប្បន្នដូចជា មាត្រាដែលចែងពីការដាក់ទោសប្រហារជីវិតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មមួយចំនួននឹងបាត់សុពលភាព ។ **អាលីហ្សាប៊ែត វ៉ាន់ស្កាក់**